

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2012

Vyhlásené: 31. 08. 2012

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 04. 2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

251

ZÁKON

z 31. júla 2012

o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) podmienky na podnikanie v energetike,
- b) prístup na trh, práva a povinnosti účastníkov trhu v energetike,
- c) opatrenia zamerané na zabezpečenie bezpečnosti dodávky elektriny a plynu a fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a vnútorného trhu s plynom,
- d) práva a povinnosti osôb, ktorých práva a povinnosti môžu byť dotknuté účastníkmi trhu v energetike,
- e) výkon štátnej správy v energetike,
- f) výkon štátneho dozoru a kontroly nad podnikaním v energetike.

Základné ustanovenia

§ 2

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) všeobecne
 1. energetikou elektroenergetika, plynárenstvo, preprava pohonných látok alebo ropy potrubím, plnenie tlakových nádob so skvapalneným plynným uhlíkovodíkom (ďalej len „tlaková nádoba“) a rozvod skvapalneného plynného uhlíkovodíka,
 2. vymedzeným územím územie Slovenskej republiky, v ktorom je prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinný zabezpečiť prenos elektriny alebo distribúciu elektriny alebo v ktorom je prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete povinný zabezpečiť prepravu plynu alebo distribúciu plynu,

3. časťou vymedzeného územia časť územia Slovenskej republiky, v ktorom je prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinný zabezpečiť prenos elektriny alebo distribúciu elektriny alebo v ktorom je prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete povinný zabezpečiť prepravu plynu alebo distribúciu plynu,
4. územím Európskej únie vymedzené územie a územia ostatných členských štátov Európskej únie a zmluvných štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „členský štát“),
5. územím tretích štátov územie, ktoré nie je územím Európskej únie,
6. bezpečnosťou dodávky elektriny a plynu schopnosť sústavy a siete zásobovať koncových odberateľov elektriny a koncových odberateľov plynu, zabezpečenie technickej bezpečnosti energetických zariadení a rovnováhy ponuky a dopytu elektriny a plynu na vymedzenom území alebo jeho časti,
7. vnútorným trhom trh s elektrinou alebo trh s plynom, ktorý sa realizuje na území Európskej únie,
8. prepojením sústavy alebo siete prepojenie prenosovej sústavy alebo prepravnej siete so sústavou alebo sieťou, ktorá prepravuje elektrinu alebo prepravuje plyn na území Európskej únie, alebo ktorá prepravuje elektrinu alebo prepravuje plyn na území tretích štátov,
9. zúčtovaním odchýlok zúčtovanie rozdielov medzi zmluvne dohodnutými hodnotami dodávok alebo odberov elektriny alebo plynu a hodnotami dodávok alebo odberov elektriny alebo plynu v určenom čase určenými podľa pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou a s plynom ustanovených podľa osobitného predpisu¹⁾ (ďalej len „pravidlá trhu“),
10. regulovaným prístupom do sústavy alebo do siete prístup do sústavy alebo do siete v súlade s osobitným predpisom²⁾ a za regulované ceny,²⁾
11. pripojením do sústavy alebo do siete zabezpečenie potrebnej kapacity na pripojenie v sústave alebo v sieti a fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy alebo fyzické pripojenie plynárenského zariadenia alebo odberného plynového zariadenia do siete,
12. prístupom do sústavy alebo do siete prístup na základe zmluvy o
 - 12.1. prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny, pričom prístupom do prenosovej sústavy sa rozumie právo využívať prenosovú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej prenosovej kapacity a ak ide o výrobcu elektriny, prístupom do prenosovej sústavy sa rozumie právo dodávať vyrobenú elektrinu do prenosovej sústavy,
 - 12.2. prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity a ak ide o výrobcu elektriny, prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo dodávať vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy,
 - 12.3. prístupe do prepravnej siete a preprave plynu, pričom prístupom do prepravnej siete sa rozumie právo využívať prepravnú sieť v rozsahu zmluvne dohodnutej prepravnej kapacity,
 - 12.4. prístupe do distribučnej siete a distribúcií plynu, pričom prístupom do distribučnej siete sa rozumie právo využívať distribučnú sieť v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity,
 - 12.5. prístupe do ťažobnej siete a doprave plynu, pričom prístupom do ťažobnej siete sa rozumie právo využívať ťažobnú sieť v rozsahu zmluvne dohodnutej kapacity,
 - 12.6. prístupe do zásobníka a uskladňovaní plynu, pričom prístupom do zásobníka sa rozumie právo využívať zásobník v rozsahu zmluvne dohodnutej uskladňovacej kapacity,
13. prevádzkovou bezpečnosťou nepretržitá prevádzka prenosovej sústavy a distribučnej sústavy alebo prepravnej siete a distribučnej siete za podmienok, ktoré možno v prevádzke

predvídať,

14. univerzálnou službou služba pre odberateľov elektriny v domácnosti, odberateľov plynu v domácnosti alebo malé podniky, ktorú poskytuje dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu na základe zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu, a ktorá zahŕňa súčasne distribúciu elektriny a dodávku elektriny alebo distribúciu plynu a dodávku plynu a prevzatie zodpovednosti za odchýlku, v ustanovenej kvalite³⁾ za primerané, jednoducho a jasne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny,
15. inteligentným meracím systémom súbor zložený z určených meradiel⁴⁾ a ďalších technických prostriedkov, ktorý umožňuje zber, spracovanie a prenos nameraných údajov o výrobe alebo spotrebe elektriny alebo plynu, ako aj poskytovanie týchto údajov účastníkom trhu,
16. kontrolou možnosť vykonávať na základe právnych alebo faktických skutočností rozhodujúci vplyv na činnosť podniku, najmä prostredníctvom
 - 16.1. vlastníckych alebo iných práv k podniku alebo jeho časti,
 - 16.2. práv, zmlúv alebo na základe iných skutočností, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podniku,

b) v elektroenergetike

1. zariadením na výrobu elektriny zariadenie, ktoré slúži na premenu rôznych zdrojov energie na elektrinu; zahrňuje stavebnú časť a technologické zariadenie,
2. prenosom elektriny preprava elektriny prenosovou sústavou na vymedzenom území alebo preprava elektriny prenosovou sústavou z a do prepojených sústav členských štátov alebo tretích štátov na účel jej prepravy odberateľom elektriny,
3. prenosovou sústavou vzájomne prepojené elektrické vedenia zvlášť vysokého napätia a veľmi vysokého napätia a elektroenergetické zariadenia potrebné na prenos elektriny na vymedzenom území, vzájomne prepojené elektrické vedenia zvlášť vysokého napätia a veľmi vysokého napätia a elektroenergetické zariadenia potrebné na prepojenie prenosovej sústavy s prenosovou sústavou mimo vymedzeného územia; súčasťou prenosovej sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie prenosovej sústavy,
4. distribúciou elektriny preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny,
5. distribučnou sústavou vzájomne prepojené elektrické vedenia veľmi vysokého napätia do 110 kV vrátane a vysokého napätia alebo nízkeho napätia a elektroenergetické zariadenia potrebné na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia; súčasťou distribučnej sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia a elektronické komunikačné siete potrebné na prevádzkovanie distribučnej sústavy; súčasťou distribučnej sústavy je aj elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie, ktorým sa zabezpečuje preprava elektriny z časti územia Európskej únie alebo z časti územia tretích štátov na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia, ak také elektrické vedenie alebo elektroenergetické zariadenie nespája prenosovú sústavu s prenosovou sústavou členského štátu alebo s prenosovou sústavou tretích štátov,
6. priamym vedením elektrické vedenie, ktoré spája
 - 6.1. výrobcu elektriny s koncovým odberateľom elektriny,
 - 6.2. výrobcu elektriny s odberateľom elektriny, ktorý nie je pripojený do prenosovej sústavy alebo do distribučnej sústavy,
7. spojovacím vedením vedenie, ktoré spája prenosovú sústavu s prenosovou sústavou členských štátov alebo prenosovou sústavou tretích štátov,
8. sústavou vzájomne prepojené elektroenergetické zariadenia výrobcu elektriny, prevádzkovateľa prenosovej sústavy, prevádzkovateľa distribučnej sústavy, prevádzkovateľa priameho vedenia a vlastníka elektrickej prípojky, ktoré slúžia na výrobu, prenos a distribúciu elektriny; súčasťou sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie sústavy,

9. elektroenergetickým zariadením zariadenie, ktoré slúži na výrobu, pripojenie, prenos, distribúciu alebo dodávku elektriny,
10. podpornou službou služba, ktorú nakupuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy na zabezpečenie poskytovania systémových služieb potrebných na dodržanie kvality dodávky elektriny a na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a plnenie medzinárodných štandardov platných pre prepojené sústavy,
11. systémovou službou služba prevádzkovateľa prenosovej sústavy potrebná na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy na vymedzenom území; zahŕňa aj služby, ktoré poskytuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy potrebné na zabezpečenie bezpečnej prevádzky výrobných zariadení výrobcu elektriny,
12. odberným miestom miesto odberu elektriny pozostávajúce z jedného meracieho bodu,
13. meracím bodom miesto pripojenia užívateľa sústavy do sústavy vybavené určeným meradlom,⁴⁾
14. typovým diagramom odberu postupnosť hodnôt priemerných hodinových odberov za rok, na ktorej základe je určené množstvo odberu elektriny odberateľmi elektriny bez priebehového merania, využívaná na potreby zúčtovania odchýlky subjektu zúčtovania,
15. dodávkou elektriny predaj elektriny,
16. domácim uhlím uhlie vyfažené na vymedzenom území,
17. regulačnou elektrinou elektrina obstaraná v reálnom čase prevádzkovateľom prenosovej sústavy na zabezpečenie rovnováhy medzi okamžitou spotrebou a výrobou elektriny v sústave na vymedzenom území,
18. odchýlkou účastníka trhu s elektrinou odchýlka, ktorá vznikla v určitom časovom úseku ako rozdiel medzi zmluvne dohodnutým množstvom dodávky alebo odberu elektriny a dodaným alebo odobratým množstvom elektriny v reálnom čase,
19. odchýlkou sústavy veľkosť obstaranej regulačnej elektriny,
20. činnosťou organizátora krátkodobého trhu s elektrinou organizovanie a zabezpečenie vyhodnotenia organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, zúčtovanie odchýlok, organizovanie a zabezpečenie zúčtovania podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou a súvisiace činnosti v rozsahu podľa osobitného predpisu^{4a)} alebo pravidiel trhu,
21. organizovaným krátkodobým cezhraničným trhom s elektrinou cezhraničný trh s elektrinou organizovaný organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou, ktorého sa zúčastňujú subjekty zúčtovania,
22. vyhodnotením organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou určenie ceny a množstva elektriny zobchodovanej jednotlivými účastníkmi organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou,
23. rovnováhou medzi ponukou a dopytom elektriny uspokojenie predvídateľného dopytu odberateľov pri využívaní elektriny bez potreby uskutočnenia opatrení na zníženie spotreby elektriny,
24. meraním vyrobenej elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny meranie celkovej výroby elektriny určeným meradlom⁴⁾ na svorkách generátora inštalovaného v zariadení na výrobu elektriny,
25. regionálnou distribučnou sústavou distribučná sústava, do ktorej je pripojených viac ako 100 000 odberných miest,
26. miestnou distribučnou sústavou distribučná sústava, do ktorej je pripojených najviac 100 000 odberných miest,
27. riadením energetickej efektívnosti postup zameraný na ovplyvňovanie množstva spotreby elektriny a časového plánu spotreby elektriny s cieľom znížiť primárnu spotrebu elektriny; ovplyvňovanie množstva spotreby elektriny a časového plánu spotreby elektriny je možné dosiahnuť uprednostnením takých investícií, ktorými sa zabezpečí energetická účinnosť, pred opatreniami, ktoré zakladajú vynaloženie dodatočných investícií na zvýšenie výrobnej

kapacity alebo opatreniami zameranými na prerušenie dodávok elektriny, ak sú uprednostnené investície účinnejším a ekonomicky výhodnejším riešením s prihliadnutím aj na ich pozitívny vplyv na životné prostredie,

28. malým zdrojom zariadenie na výrobu elektriny z obnoviteľného zdroja s celkovým inštalovaným výkonom do 10 kW,
29. elektrickým vozidlom motorové vozidlo vybavené hnacou jednotkou, ktorá sa skladá minimálne z jedného neperiférneho elektrického motora ako meniča energie s nabíjateľným systémom ukladania elektriny, ktorý možno externe nabíjať,
30. nabíjacím bodom rozhranie, ktoré v určitom čase umožňuje nabíjanie jedného elektrického vozidla elektrinou alebo výmenu batérie jedného elektrického vozidla,
31. nabíjacou stanicou jeden alebo viacero nabíjacích bodov,
32. verejne prístupnou nabíjacou stanicou nabíjacia stanica, ku ktorej je zabezpečený nediskriminačný prístup všetkým používateľom; nediskriminačný prístup môže zahŕňať rôzne spôsoby autentifikácie a platby,
33. zúčtovaním podpory výroby elektriny vyhodnotenie a zúčtovanie výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou, výkupu vyrobenej elektriny a úhrada podpory podľa osobitného predpisu,^{4a)}
34. činnosťou výkupu elektriny výkup elektriny od výrobcu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo výrobcu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou a prevzatie zodpovednosti za odchýlku za výrobcu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo výrobcu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou v súlade s osobitným predpisom,^{4a)}
35. energetickým mixom dodávky elektriny hodnota podielov jednotlivých zdrojov energie v dodanej elektrine zverejňovaná organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou okrem elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie, pre ktorú boli vydané záruky pôvodu podľa osobitného predpisu,^{4a)}
36. dodávaním elektriny výrobcom elektriny do sústavy fyzický tok elektriny od výrobcu elektriny do prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy,

c) v plynárenstve

1. plynom zemný plyn vrátane skvapalneného zemného plynu, bioplyn, biometán, plyn vyrobený z biomasy, ako aj ostatné druhy plynu, ak tieto plyny spĺňajú podmienky na prepravu plynu alebo podmienky distribúcie plynu,
2. výrobou plynu ťažba zemného plynu alebo výroba bioplynu, výroba plynu z biomasy⁵⁾ alebo výroba plynu z iného plynného uhľovodíka,
3. prepravou plynu doprava plynu prepravnou sieťou na účel jeho dopravy odberateľom plynu,
4. distribúciou plynu doprava plynu distribučnou sieťou na účel jeho dopravy odberateľom plynu,
5. distribučnou sieťou plynárenské rozvodné zariadenie na časti vymedzeného územia vrátane vysokotlakových plynovodov, ktoré slúžia primárne na dopravu plynu na časti vymedzeného územia, okrem plynovodov, ktoré sú súčasťou iných sietí,
6. prepravnou sieťou sieť kompresorových staníc a sieť najmä vysokotlakových plynovodov, ktoré sú navzájom prepojené a slúžia na dopravu plynu na vymedzenom území, okrem ťažobnej siete a zásobníka a vysokotlakových plynovodov, ktoré slúžia primárne na dopravu plynu na časti vymedzeného územia,
7. zásobníkom zariadenie používané na uskladňovanie zemného plynu a skvapalneného zemného plynu vrátane doplnkových služieb týkajúcich sa vtláčania do zásobníka, ťažby zo zásobníka, úpravy a dopravy plynu do alebo zo siete okrem tých zásobníkov⁶⁾ alebo ich častí, ktoré sa používajú na zabezpečenie ťažobných činností alebo ktoré sú výlučne vyhradené pre prevádzkovateľov prepravnej siete alebo pre prevádzkovateľov distribučnej siete na účely zabezpečenia ich činnosti,
8. zariadením na skvapalňovanie zemného plynu zariadenie používané na skvapalnenie zemného plynu alebo na dovoz, vykládku alebo spätné splynovanie skvapalneného zemného